Cena numeru 1 złoty

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny

Nr. 221 — Częstochowa, środa 7 listopada 1945 r. — Rok I.

WENEZUELA, BOLIWIA I PERU PRAGNĄ NAWIĄZAĆ STOSUNKI DYPLOMATYCZNE Z POLSKĄ

WARSZAWA (Antena wł.) — **Rządy Wenezueli, Boliwii i Peru wystąpiły do Rządu Jedności Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej z prośbą o nawiązanie z nimi stosunków dyplomatycznych.**

PRZED OGŁOSZENIEM WYNIKÓW WYBORÓW NA WĘGRZECH

LONDYN. — Agencja Reutera donosi z Budapesztu, że w wyborach parlamentarnych, które odbyły się na Węgrzech **liczba wyborców wynosiła 5.200.000, z której to liczby 85 proc. uprawnionych podążyło do urn wyborczych.**

Spodziewać się należy, że socjaliści osiągną lepsze wyniki, niż przypuszczano początkowo. Wiadomo już, że duży sukces osiągnęli komuniści w okręgach przemysłowych, natomiast agrariusze nie zdobędą tej liczby mandatów, na którą liczyli, gdyż złe warunki atmosferyczne utrudniały wyborcom przybycie do lokali wyborczych.

Przywódcy wszystkich czterech partyj politycznych oświadczyli, że rządy krajem powierzone będą ludziom najodzielniejszym, bez względu na ilość głosów, jaką poszczególne partie otrzymały.

Duże rozgoryczenie w kraju wywołał list pasterski kardynała - arcybiskupa Budapesztu, opublikowany dnia 1 listopada, a więc na parę dni przed głosowaniem. Partie polityczne określają treść tego listu jako zamach na swobodę głosowania i niedopuszczalne wpływanie na nastroje publiczne.

Z Budapesztu donoszą, że w dniu wczorajszym po raz pierwszy od lat 27 obchodzono na Węgrzech rocznicę rewolucji proletariackiej z roku 1917. Ulicami większych miast przeciągały rzesze ludzi, udekorowanych białymi astrami. W związku z rocznicą tą prasa węgierska przypomina, że na emigracji znajduje się jeszcze wielu działaczy rewolucyjnych z roku 1917, między innymi Michał Karoly i Oskar Jasin.

ZŁAGODZENIE WARUNKÓW ZAWIESZENIA BRONI Z WŁOCHAMI

LONDYN. — Agencja Reutera donosi z Rzymu, iż minister spraw zagranicznych Włoch de Gasperi oświadczył, że warunki zawieszenia broni z Włochami będą złagodzone ze względu na stanowisko, jakie zajęły Włochy po dniu 8 sierpnia 1943 roku i z powodu obecnej ciężkiej sytuacji wewnętrznej, w jakiej naród włoski się znajduje.

KONFERENCJA ZWIĄZKÓW ZAW. I ORGANIZACYJ PRZEMYSŁOWYCH W AMERYCE

WASZYNGTON. W poniedziałek rozpoczęły się w Waszyngtonie wspólne obrady przedstawicieli Związków Zawodowych i organizacyj przemysłowo - handlowych Stanów Zjednoczonych.

Konferencja ma na celu wprowadzenie harmonii na froncie pracy w Stanach Zjednoczonych, gdyż wybuchające coraz częściej strajki i lokauty utrudniają przestawienie przemysłu amerykańskiego z produkcji wojennej na pokojową, co w znacznej mierze wpływa niekorzystnie na życie gospodarcze w U. S. A.

WYBORY DO RADY KANTONALNEJ W SZWAJCARII

LONDYN (Antena wł.) — W Szwajcarii w wyborach do Rady Kantonalnej w Genewie odniosła wielkie zwycięstwo partia robotnicza.

STRAJK FOOTBALISTÓW W LONDYNIE

LONDYN, (BBC). — W dniu wczorajszym zawodowi gracze piłki nożnej w Anglii ogłosili strajk na tle ekonomicznym. Footbaliści żądają ustalenia zarobków ich na 5 funtów tygodniowo jako minimum, natomiast jako granicę maksymalną proponują 12 funtów tygodniowo.

Mający odbyć się w najbliższych dniach w Londynie mecz z sowiecką drużyną „Dynamo" nie objęty został strajkiem.

Jednocześnie robotnicy budowlani na terenie Anglii proklamowali północy strajk protestacyjny. Robotnicy budowlani domagają się wprowadzenia 40-godzinnego tygodnia pracy.

Dziś rozpoczyna się konferencja między przedstawicielami Związków Zawodowych, a pracodawcami w sprawie uchwalenia dla robotników portowych stawki 25 szylingów dziennie i 40-godzinnego tygodnia pracy.

Program polityczny partii komunistycznej we Francji

PARYŻ (Antena wł.) — Ostatnie posiedzenie Komitetu Centralnego Partii Komunistycznej we Francji poświęcone było debatom nad ustaleniem programu gospodarczego, społecznego i politycznego na najbliższą przyszłość.

Powzięto szereg doniosłych uchwał, dotyczących reform gospodarczych, oświatowych, wolności myśli i słowa oraz reform wojskowych.

Na odcinku polityki wewnętrznej partia postanawia dążyć do:

1) ukarania zdrajców narodu francuskiego i skonfiskowania ich majątku,

2) wprowadzenia powszechnego nauczania,

3) usunięcie ostatnich śladów reżimu Vichy,

4) ustabilizowania waluty i

5) demokratyzacji armii francuskiej.

Na odcinku polityki zagranicznej partia dążyć będzie do:

1) przestrzegania zasad bezpieczeństwa zbiorowego

2) lojalnej współpracy Francji z Trzema Mocarstwami sprzymierzonymi,

3) ścisłego przestrzegania sojuszu francusko-radzieckiego,

4) odrzucenia projektu utworzenia „bloku zachodniego"

5) zerwania stosunków dyplomatycznych z rządem generała Franco

KONSTYTUANTA FRANCUSKA

PARYŻ (Antena wł.) — Dziś w godzinach popołudniowych zbierze się nowa Konstytuanta francuska. Przewiduje się, że generał de Gaulle złoży swoją dymisję i dymisję całego gabinetu, poczem opuści salę obrad, aby bez jego obecności odczytany mógł być jego list do Zgromadzenia.

PREMIER ATTLEE ODLECI DO WASZYNGTONU W PIĄTEK

LONDYN (Antena wł.) — Prasa brytyjska donosi, że w piątek bież. tygodnia premier Attlee uda się samolotem do Waszyngtonu. W Waszyngtonie Attlee odbędzie szereg rozmów z prezydentem USA Trumanem oraz z premierem kanadyjskim Mackenzie King, który specjalnie przybędzie do Waszyngtonu celem spotkania się z brytyjskim mężem stanu. Konferencje potrwa ja około tygodnia. Po konferencjach premier Attlee ma udać się wraz z premierem Mackenzie King do Ottawy.

ODEZWA PARTII AGRARNEJ W JUGOSŁAWII

MOSKWA (Antena wł.) — Agencja Tass donosi z Jugosławii, że w związku ze zbliżającym się dniem wyborów do ciał ustawodawczych, centralny komitet partii agrarnej, reprezentujący ruch ludowy w Jugosławii, wydał odezwę do społeczeństwa jugosłowiańskiego.

Dzień wyborów będzie dla Jugosławii dniem historycznym, w dniu tym bowiem zbiorowa wola narodu jugosłowiańskiego zdecyduje o dalszym kierunku i o dalszym rozwoju państwa.

Front Ludowy dąży w swoim programie do ugruntowania niepodległości w duchu demokracji i swobód obywatelskich. Dąży do prawdziwego braterstwa narodów słowiańskich w oparciu o potężny Związek Radziecki oraz o jego wielkich sojuszników Stany Zjednoczone, Wielką Brytanię i Francję.

STRAJK LUDNOŚCI CHIŃSKIEJ W SAIGONIE

MOSKWA (Antena wł.) — Agencja Tass donosi z Saigonu, że w dzielnicy chińskiej annamici zatruwają studnie. Od 7-miu dni trwa strajk protestacyjny ludności chińskiej przeciwko gwałtom jakich dopuszczają się wojska hinduskie na Chińczykach.

Wiadomości z okupowanych Niemiec

LONDYN. — Agencja Reutera donosi z Berlina, że **oddziały kanadyjskie zniszczyły urządzenia w wojennych portach niemieckich Emden i Wilhelmshaven.** Zatopiono również dwie łodzie podwodne. — Prócz tego zniszczono 30 ciężkich dział nadbrzeżnych. Inne oddziały okupacyjnych wojsk kanadyjskich zniszczyły 22 lotniska w brytyjskiej strefie okupacyjnej.

Radziecka Komendantura Wojenna w Berlinie ogłosiła, że **wszyscy niemcy, którzy pochodzą z terenów zachodnich muszą bezwzględnie opuścić sowiecką strefę okupacyjną. Według prowizorycznych obliczeń zarządzenie to odnosi się do około 1 miliona niemców.**

Omawiając sytuację przemysłu niemieckiego parlamentarzysta brytyjski Evans oświadczył, że zniszczenia w Niemczech są mniejsze, niż początkowo przypuszczano. Na odbudowę fabryk niemieckich nie potrzeba lat, — wystarczą miesiące. Obecnie nawet Niemcy posiadają 3 razy więcej maszyn, niż mieli w 1929 roku, szczytowym roku produkcji niemieckiej z okresu międzywojennego.

W ministerstwie lotnictwa w Berlinie wykryto tajne dokumenty, dotyczące okresu zawładnięcia Austrią w 1938 roku. Znajduje się tam m. in. korespondencja Goeringa z Seyss-Inquartem, z której wynika, że Goering domagał się stanowczo od prezydenta Austrii Miklasa spowodowania dymisji Schuschnigga, a Seyss-Inquart udzielał potrzebnych informacyj i wskazówek.

GENERAŁ FRANCO RZĄDZI W HISZPANII TERROREM

LONDYN (Antena wł.) — Jak podaje prasa londyńska według ostatnich obserwacyj poczynionych **w Hiszpanii, 99% Hiszpanów to zwolennicy rządu republikańskiego. Gen. Franco posiada jedynie 5% adherentów i u władzy utrzymuje się jedynie terrorem. Ruch partyzancki przeciwko rządowi gen. Franco z każdym dniem potężnieje. W odległości zaledwie 30 km od Madrytu znajdują się już ogniska partyzanckie.**

Pogrzeb Wincentego Witosa

KRAKÓW (Antena wł.) — W 3-cim dniu uroczystości pogrzebowych, orszak wiozący ciało Wincentego Witosa opuścił Bochnię udając się w stronę Wojnicza. Delegacje partyj politycznych, organizacyj społecznych oraz znaczna część ludności miasta odprowadziły zwłoki dostojnego Zmarłego daleko poza Bochnię.

Orszak przeszedł przez miasteczko Brzesko będące na szlaku Bochnia — Wojnicz. Tutaj również zgromadzona ludność manifestowała na cześć Zmarłego. Las sztandarów i mrowie głów długi czas asystowały orszakowi w jego dalszej drodze.

Wczoraj przybył do Krakowa premier Rządu Jedności Narodowej ob. Osóbka - Morawski oraz drugi wiceprezydent K. R. N. ob. Szwalbe. Obaj dostojnicy państwowi udali się skolei do Wierzchosławic gdzie wezmą udział w złożeniu na spoczynek wieczny ciała Wincentego Witosa.

Sytuacja na Bliskim Wschodzie

LONDYN (PAP). — Agencja Reutera donosi, że sieć kolejowa oraz system komunikacyjny zostały poważnie uszkodzone na skutek bomb, które spowodowały znaczne zniszczenia. Najpoważniejszy zamach sabotażowy miał miejsce na punkt węzłowy w Liddzie pomiędzy Jerozolimą a Tel-Avivem. W tym zamachu zginęło sześć osób, w tej liczbie jeden żołnierz brytyjski. Czterech zamachowców zostało ujętych przez policję. Policyjne łodzie, pełniące straż na wodach palestyńskich w celu niedopuszczania nielegalnych imigrantów do Palestyny, stały się również obiektem napaści zamachowców. Dwie łodzie policyjne zostały poważnie uszkodzone na skutek bomby, podłożonej wówczas, gdy znajdowały się one na kotwicy w porcie Jaffa. Około tysiąca osób stawiło opór policji, która czyniła energiczne poszukiwania terrorystów żydowskich w pobliżu Tel-Aviv.

Żydzi występują przeciwko polityce brytyjskiej, wynikającej z Białej Księgi z roku 1939, która — jak to określa agencja żydowska — żadała śmiertelny cios nadziejom narodu żydowskiego. Brytyjski urząd dla spraw arabskich w Londynie stwierdza, że obecna sytuacja w Palestynie jest wywołana nie tyle przez antagonizmy arabsko-żydowskie, ile przez wysiłki przywódców syjonistycznych, którzy chcą wymusić na rządzie brytyjskim decyzje korzystne dla Żydów. O ile w najbliższym czasie wybuchnie w Palestynie rewolta, będzie to powstanie syjonistów przeciwko rządowi palestyńskiemu, a nie wojna domowa pomiędzy Arabami i Żydami.

LONDYN, (BBC). — W dniu wczorajszym sytuacja w Palestynie i Egipcie uległa pewnemu uspokojeniu. Do nowych rozruchów nie doszło.

Przedstawiciel arabów palestyńskich w Lidze „Panarabskiej oświadczył, że arabowie zgodzą się na wpuszczenie do Palestyny większej ilości Żydów, niż to przewiduje „Biała Księga", jednakże pod następującymi warunkami:

1) bezstronna komisja wyłoniona przez Organizację Narodów Zjednoczonych orzekła nie jak wielką jest chłonność gospodarcza Palestyny w odniesieniu do imigracji żydowskiej,

2) wszystkie państwa sojusznicze muszą się zgodzić na przyjęcie części Żydów europejskich do swych krajów, aby i one przyczyniły się do poprawy losu narodu żydowskiego.

Korespondent londyńskiego dziennika „Daily Telegraph" donosi z Palestyny, że winę za zajścia piątkowe ponosi zbrojna organizacja żydowska „Haganah", która liczy od 50 — 75.000 członków. Sytuacja, panująca obecnie w Palestynie świadczy o tym, że elementy umiarkowane w społeczeństwie żydowskim nie panują już więcej nad nastrojami ludności.

W związku z całym problemem palestyńskim dziennik nowojorski „*New York Herald Tribune*" zamieszcza artykuł jednego z najwybitniejszych polityków amerykańskich b. podsekretarza stanu w ministerstwie spraw zagranicznych U. S. A. Sumnera Wellesa. Sumner Welles pisze, że rząd Stanów Zjednoczonych zdecydowanie jest za utworzeniem żydowskiej siedziby narodowej w Palestynie, a nawet obie partie polityczne demokraci i republikanie zgodnie popierają stanowisko rządu. Utworzenie państwa żydowskiego w Palestynie jest rzeczą niezwykle konieczną dla wielu milionów ludzi na świecie, przy czym sprawa ta jest moralnym obowiązkiem wszystkich narodów.

Realnie sprawa ta będzie jednak rozwiązana tylko wtedy, jeżeli Organizacja Narodów Zjednoczonych zajmie się całym tym problemem, gdyż ma to istotne znaczenie dla ugruntowania pokoju światowego. Jeżeli zaś Radzie Powierniczej, wyłonionej przez Organizację Narodów Zjednoczonych nie będzie sprawa Palestyny ostatecznie zlecona, — to nigdy idea ta nie doczeka się realizacji. Tylko bowiem Narody Zjednoczone mają moc rozwiązania tego problemu, od którego zależy zagwarantowanie bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie.

Na zakończenie pisze Welles, — że nie ma na świecie narodu, któryby ucierpiał więcej, niż Żydzi, dlatego też muszą oni otrzymać od świata coś więcej, niż tylko wyrazy współczucia.

*

LONDYN. — Agencja Reutera donosi z Palestyny, że panuje tam na ogół spokój. Ograniczenie policyjne obowiązuje od zachodu słońca do świtu.

Dwa kontrtorpedowce brytyjskie patrolują wybrzeże na odcinku wybrzeża morskiego od Acre do Haify.

Jeden z przywódców arabskich Abdul Razam Bej oświadczył oficjalnie, że nie zawarł żadnej umowy z rządem brytyjskim w sprawie imigracji żydowskiej do Palestyny.

Jak donoszą korespondenci z Waszyngtonu 100 przedstawicieli organizacji sjonistycznej uda się dnia 12 b. m. do Białego Domu, aby przedłożyć brytyjskiemu premierowi Attlee memoriał w sprawie wpuszczenia do Palestyny 100.000 Żydów, którzy zdołali uratować się z niemieckich obozów koncentracyjnych.

Najbliższa przyszłość naszych portów

Porty morskie ze wszystkimi swoimi skomplikowanymi urządzeniami są tylko narzędziem bogactwa społecznego dla swego zaplecza. Inwestycja dokonana w głębi kraju jest dla nich często wielokrotnie ważniejsza i obfitsza w skutki, niż dokonana wewnątrz portów.

Wszystko stapia się nad morzem w jedno nierozdzielne zagadnienie: i linie żeglugowe, i porty, i przydatność ich urządzeń technicznych, i koleje, i stocznie, i fabryki, i miasta, i charakter ich ludności, i inicjatywa kupiecka, i stan gospodarczy zaplecza, i traktaty handlowe, i rynki zbytu, i waluta, i banki, i giełdy, i kryzysy międzynarodowe, i koniunktury. Port handlowy nowoczesny i odpowiednio geograficznie położony, to kondensat życia gospodarczego całego swego zaplecza, to ognisko, skupiające wszystkie cechy charakteru narodowego, to polityka wytrwała i dalekowzroczna, to instrument dobrobytu narodowego.

Żaden element w państwie nie jest związany tak silnie i tak organicznie z założeniami polityki gospodarstwa planowego, jak właśnie wszystkie porty morskie. Ich wartość i użyteczność społeczna wzrasta nietylko w proporcji prostej do nakładów w samych portach, ale ponadto w proporcji geometrycznej do tych wszystkich nakładów, które spajają w jedną organiczną całość gospodarczą gospodarstwo zaplecza z jego właściwymi portami. To jest pierwsza i podstawowa teza polityki morskiej.

Druga teza wynika z całą konsekwencją z faktu, że struktura geopolityczna i gospodarcza nowej Polski uległa całkowitej i zasadniczej zmianie w stosunku do okresu Polski przedwojennej. Wbrew pozorom, które stwarza dzisiejszy wysiłek na terenie portów w Gdyni i w Gdańsku, nie możemy wracać do przeszłości. Nie odbudowujemy dawnego stanu faktycznego, ale musimy stwarzać nowy stan rzeczy. Wszystko w tej mierze uległo zmianom. Przed wojną byliśmy figuralnie jak gdyby piramidą, uczepioną ostrym końcem u morza. Szeroka podstawa piramidy była wprawdzie związana z produkcją surowcową, ale wewnętrzny potencjał przemysłowy pomiędzy podstawą surowcową i wierzchołkiem ekspansji morsko handlowej był słabo rozwinięty.

Dziś cała Polska przywarła długą linią do wybrzeża morskiego. Już sam przemysł całego Śląska — po jego odbudowaniu i uruchomieniu — podwoi wartość produkcji przemysłowej w Polsce. Mamy w swym ręku trzeci co do wielkości skoncentrowany okręg przemysłowy na kontynencie Europy. Fakt ten wywoła poważne konsekwencje nad morzem. Musimy więc nasze urządzenia morskie stopniowo przystosować do odmiennej struktury gospodarczej, która charakteryzować się będzie jako struktura o przewadze przemysłowo-handlowej.

Zatrzymując wciąż w pamięci ten nakaz, musimy jednak w okresie przejściowym pracować nad usunięciem obrazu zniszczeń i dewastacji, pozostawionych na Wybrzeżu po wojnie. Polityka planowania przestrzennego i gospodarczego wchodzi dopiero w swój okres początkowy, doświadczalny. Relacje gospodarcze i potrzeby techniczne mają wciąż jeszcze charakter doraźnych konieczności. Z tych konieczności wynikać będą również plany na okres najbliższy.

Z punktu widzenia technicznego wydaje się dziś możliwe, w oparciu o przeprowadzone studia, odbudowanie zasadniczych elementów w portach polskich w ciągu lat czterech.

Nie idzie tu o całkowitą rekonstrukcję stanu istniejącego przed wojną. Należy jednak rozporządzać możliwością przeładunku towarów masowych, zwłaszcza węgla i rudy żelaznej w dużych ilościach, oraz urządzeniami i magazynami dla przeładunku innych surowców, półfabrykatów, wyrobów gotowych, płynnych materiałów opałowych, maszyn, lokomotyw, wagonów, samochodów, produktów spożywczych w ilościach corocznie wzrastających. Zarazem w tym okresie czasu miałyby być usunięte wszelkie ruiny i zasadnicze braki w elementach pomocniczych w portach. Prace te rozplanowuje się obecnie na dwie fazy: jednoroczną, obejmującą rok 1946 i następną trzyletnią — lata 1947 — 1949.

W fazie I-ej — w r. 1946-tym — ma się doprowadzić zdolność przeładunkową dla węgla i produktów pochodnych do 7.000.000 ton, dla innych towarów do 3.000.000 ton w eksporcie i imporcie w obu portach. 30 proc. nabrzeży i falochronów możnaby w tym okresie zrekonstruować. Do tych wytycznych dostosowanoby odbudowę magazynów portowych i nowych dźwigów, ewentualnie rewindykowanych częściowo z Niemiec.

W fazie drugiej zdolność przeładunkowa wszystkich głównych morskich portów Polski winna dosięgnąć cyfry rocznej 25.000.000 ton. Obecnie do tych wytycznych dopracowuje się konkretne przedłożenia budżetowe.

Tak więc teza trzecia sprowadza się do postulatu zakończenia właściwej odbudowy portów i ich uporządkowania, t. j. usunięcia z terenów portowych obrazu zniszczeń i dewastacji, w ciągu najbliższych lat czterech, do r. 1949.

Teza czwarta sprowadza się do tendencji odbudowania 10 proc. zniszczeń w miastach portowych w r. 1946. Przed postulatem tym piętrzą się bardzo znaczne trudności. Kredyty na odbudowę są małe. W roku bieżącym Gdańska Dyrekcja Odbudowy, ponosząca odpowiedzialność za to zagadnienie na terenie wszystkich miast wydzielonych, rozporządzała sumą zaledwie kilkudziesięciu milionów złotych, t. j. sumą, którą pochłania odbudowa jednej większej fabryki. Plany zabudowy na ogół nie są jeszcze wykończone i zatwierdzone. Odczuwa się dotkliwie brak niektórych materiałów budowlanych.

Rok 1946 wymagać będzie szczególnie wielkiego wysiłku na terenie Wybrzeża. Przede wszystkim wobec katastrofalnego braku mieszkań trzeba wzmocnić ruch budowlany. Prace przygotowawcze są w toku. Szczególnie Gdańsk i Elbląg, mające najcięższe zniszczenia w centrum miast, muszą przystąpić wczesną wiosną 1946 do odbudowy.

Dopiero doświadczenia roku 1946-go umożliwią i w tej dziedzinie zestawienie planu trzyletniego, który zezwoli na realną ocenę, w jakim czasie moglibyśmy przywrócić miasta nadmorskie, szczególnie eksponowane, do ich dawnej świetności.

A. Z.

Oświadczenie min. Stańczyka

na konferencji Międzynarodowego Biura Pracy

PARYŻ (PAP). — Delegat polski na konferencję Międzynarodowego Biura Pracy, minister Jan Stańczyk, wygłosił przemówienie, w którym ostrzegł przed zbyt łagodnym traktowaniem Niemiec przy zawieraniu traktatów pokojowych. Minister oświadczył m. in.: „Ostatnie strzały wojenne umilkły niedawno, a wśród niektórych narodów, a zwłaszcza wśród niektórych ugrupowań, dają się słyszeć słowa sympatii dla pokonanego nieprzyjaciela. Obawiam się, że ta litość dla pokonanych Niemiec i że ta dbałość o przyszłość narodu niemieckiego może spowodować nową wojnę światową. Są widocznie ludzie, którzy zapomnieli zbyt szybko, że niemcy w okresie 25-letnim wywołali 2 wojny światowe i nie pamiętają o nieludzkich okrucieństwach, popełnionych przez niemców. Ludzie ci nie rozumieją psychiki niemieckiej i popełniają błąd naprawdę niebezpieczny dla pokoju światowego. Lecz my, Polacy, którzy jako najbliżsi sąsiedzi Niemiec byliśmy przez całe wieki narażeni na stałe napaści oraz gwałty, czujemy się w obowiązku ostrzec tych, którzy są gotowi łatwo przebaczyć wszystkie okrucieństwa niemieckie. Jeżeli zajdzie ku temu potrzeba, zaprotestujemy z całą siłą przeciwko niewłaściwemu sentymentalizmowi w stosunku do niemców. Niech ci, którzy mówią i piszą o nieszczęśliwym narodzie niemieckim, który cierpi z powodu przegranej wojny udadzą się do Polski, żeby zobaczyć, jak olbrzymich zniszczeń niemcy dokonali u nas. Zrozumieją oni wówczas, że ich troska o Niemcy jest dla nas, jako narodu sprzymierzonego, wielką krzywdą“.

Zniszczenia wojenne w Berlinie

LONDYN (PAP). — Agencja Reutera donosi z Berlina, że został tam dokonany pełny spis szkód wyrządzonych przez lotnictwo anglosaskie i artylerię radziecką, która w ostatniej fazie bitwy o Berlin użyła 20 tysięcy dział. Spośród 219 tysięcy budynków w wielkim Berlinie, 25 tysięcy zostało kompletnie zniszczonych, 11 tysięcy jest tak uszkodzonych, że nie nadaje się do remontu, 21 tysięcy uszkodzonych budynków nadaje się do remontu. Najbardziej zniszczoną dzielnicą Berlina jest Steglitz, gdyż dzielnica ta położona była niedaleko lotniska w Tempelhof. W dzielnicy Steglitz ocalała tylko ¼ budynków. Dzielnica Tiergarten ma 70% budynków całkowicie zniszczonych. Spośród wielkich hoteli, teatrów, magazynów, kin, ministerstw, stacji kolejowych w centrum Berlina — 65% uległo całkowitemu zniszczeniu. Najmniej zniszczona jest dzielnica Spandau, gdzie uległo zniszczeniu tylko 10% budynków.

WIADOMOŚCI Z OKUPOWANYCH NIEMIEC

LONDYN. — Korespondent Agencji Reutera donosi, że premier bawarski dr. Hügner zarządził zwolnienie do dnia 15 b. m. wszystkich hitlerowców z zajmowanych stanowisk.

Otto Abetz, b. ambasador Hitlera przy rządzie Vichy przewieziony zostanie do Paryża, gdzie stanie przed Trybunałem Ludowym. — Międzynarodowy Trybunał dla sądzenia głównych zbrodniarzy wojennych orzekł, że tłumaczenie hitlerowców, jakoby działali na mocy wyższego rozkazu nie będzie stanowić żadnej obrony w procesie norymberskim. Do Norymbergi przybył radziecki i angielski psychiatra, którzy mają zbadać stan umysłowy Rudolfa Hessa.

Ze znalezionych dokumentów udało się stwierdzić, że początkowo zarobki Goebbelsa wynosiły 2 tysiące marek miesięcznie, następnie 300 tysięcy marek, a w roku 1944 otrzymywał on od samego tylko pisma „Das Reich“ 10 tysięcy marek za każdy artykuł.

W amerykańskiej strefie okupacyjnej znaleziono słynną bibliotekę Streichera. Zawiera ona wyłącznie książki i ilustracje o najniższej treści pornograficznej.

W angielskiej strefie okupacyjnej 100.000 niemców otrzymuje obiady z kuchni ludowych.

CZY MARTIN BORMAN ZGINĄŁ?

LONDYN, (PAP). — Sprawozdawca agencji Reutera donosi z Berlina, że zastępca Hitlera Martin Bormann, poszukiwany przez policję sojuszniczą jako jeden z 24 przestępców wojennych, którzy staną niebawem przed sądem w Norymberdze, opuścił płonący pałac kanclerski w dniu 1 maja udając się w stronę dworca Friedrichstrasse. Czołg, w którym znajdował się Borman został trafiony pociskiem i wszelki ślad po nim zaginął.

Uczeni brytyjscy o bombie atomowej

LONDYN (PAP). — Stowarzyszenie pracowników naukowych, do którego należy 17 tysięcy uczonych brytyjskich, ogłosiło deklarację na temat bomby atomowej. — Stowarzyszenie żąda swobody ogłaszania badań nad energią atomową. W deklaracji czytamy: „Eksploatacja energii atomowej w ciasnych granicach narodowych musi doprowadzić świat do niebywałych nieszczęść. Dlatego też uczeni brytyjscy są zdania, że badania nad energią atomową muszą być kontynuowane w skali międzynarodowej, w warunkach pełnej i swobodnej współpracy ze specjalnym uwzględnieniem zastosowania tej energii dla podniesienia poziomu życia ludzkości“.

Stowarzyszenie wzywa rząd brytyjski do powołania komisji do spraw energii atomowej pod egidą światowej Rady Bezpieczeństwa. Zadaniem komisji byłoby koordynowanie przyszłych badań nad energią atomową, zastosowanie jej do celów przemysłowych oraz kontrola i rozdział surowców. Stowarzyszenie wzywa do współpracy inne organizacje naukowe na całym świecie oraz do wypowiedzenia się w tej sprawie. Stowarzyszenie ma zamiar zwołać do Londynu na początku roku przyszłego konferencję międzynarodową w celu rozpatrzenia odpowiedzialności uczonych, która obecnie wzrosła znacznie wskutek rozwoju badań nad energią atomową.

REGLAMENTACJA HANDLU

NOWY JORK (PAP). — Prasa amerykańska donosi, że rząd Stanów Zjednoczonych opracował projekt regulaminu handlu międzynarodowego, który będzie przedstawiony Organizacji Narodów Zjednoczonych do aprobaty. Projekt przewiduje m. in.: 1) obniżenie taryf celnych na całym świecie, 2) zniesienie ograniczeń importu i eksportu, 3) ograniczenie premij eksportowych, 4) wprowadzenie kontroli nad kartelami międzynarodowymi i zniesienie tajnych umów handlowych, 5) wprowadzenie międzynarodowej kontroli handlu żywnością.

ZNIESIENIE MIN. WOJNY I MARYNARKI W JAPONII

LONDYN (Antena wł.) — Agencja Reutera donosi z Tokio, że japońskie ministerstwa wojny i marynarki przestają istnieć. Na ich miejsce powstaną instytucje demobilizacyjne, które przeprowadzą demobilizację armii i marynarki japońskiej.

RZĄD JAPOŃSKI WZMACNIA POLICJĘ

MOSKWA, (PAP). — Agencja Tass donosi, że premier japoński Szidehara zamierza przedłożyć generałowi Mac Arthurowi wykaz reform, opracowanych na podstawie instrukcji otrzymanych z dowództwa wojsk sojuszniczych. W szczególności rząd japoński chce zwiększyć liczebność policji z 70.000 do 183.000 osób. Ażeby zrozumieć znaczenie tej cyfry, wystarczy przypomnieć, że cała armia japońska w okresie od 1925 — 1928 roku liczyła 200.000 żołnierzy. Obecnie Japończycy pragną doprowadzić stan policji do liczby 183.000 i to w okresie pokojowym. Oznacza to, że chcieliby oni mieć silną organizację, złożoną z osób zdyscyplinowanych, uzbrojonych i wyszkolonych wojskowo.

SAN FRANCISCO SIEDZIBĄ ORGANIZACJI NARODÓW ZJEDN.

NOWY JORK, (PAP). — Zdaniem kół dobrze poinformowanych, San Francisco zostanie obrane na siedzibę Organizacji Narodów Zjednoczonych. Ostateczna decyzja zapadnie na posiedzeniu Komitetu przygotowawczego, który się zbierze w Londynie 22 listopada r. b.

ODWOŁANIE PODSEKRETARZA STANU USA Z LONDYNU

WASZYNGTON, (PAP). — Sekretarz stanu Byrnes oświadczył przedstawicielom prasy, że rezultaty pracy zastępcy ministra spraw zagranicznych w Londynie są nikłe. Wobec tego Stany Zjednoczone postanowiły odwołać z Londynu podsekretarza stanu Dunna, przekazując jego funkcję ambasadorowi amerykańskiemu w Wielkiej Brytanii.

NOWY RZĄD BRAZYLII

NOWY JORK, (PAP). — Agencja Reutera donosi z Rio de Janeiro, że nowy gabinet brazylijski rozpoczął urzędowanie. Nowy minister sprawiedliwości, prof. Sampajo Doria, podkreślił w swym oświadczeniu do prasy prawdziwie demokratyczny charakter rządu i zaznaczył, że nikt nie będzie prześladowany za swe przekonania polityczne i religijne.

W kilku wierszach

Londyn. Agencja Reutera donosi z Bagdadu, że rząd Iraku podpisał statut Narodów Zjednoczonych. Statut był już uprzednio ratyfikowany przez parlament.

Rzym. We Włoszech, w pobliżu Cuneo, niedaleko granicy francuskiej, rozbił się o szczyty górskie samolot amerykański. Katastrofa nastąpiła na skutek słabej widzialności. 13 osób, znajdujących się na pokładzie samolotu poniosło śmierć.

Londyn. Agencja Reutera donosi z Czungkingu, że na statku chińskim „Sziang“, odbywającym podróż z Szatou do Hongkongu, wybuchł pożar, którego ofiarą padło ponad 220 pasażerów. Jedynie 10 osób zdołało się ocalić.

Sztokholm. Przedstawiciele dyplomatyczni Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Związku Radzieckiego i Chin opieczętowali, zgodnie z rozporządzeniem generała Mac Arthura, gmach poselstwa japońskiego w Sztokholmie.

Zostanie wyznaczona specjalna komisja dla przejęcia gmachu. Istnieje jednak podejrzenie, że archiwum poselstwa zostało spalone.

Moskwa. Do Gorki przybyli członkowie amerykańskiego związku organizacji przemysłowych oraz redaktor miesięcznika „Związek Radziecki“, Smith, wraz z delegatem australijskich związków zawodowych.

Moskwa. Naczelny lekarz Instytutu Sklifassowskiego, członek akademii medycyny prof. Indin, został wybrany członkiem honorowym związku chirurgów Wielkiej Brytanii. Prof. Indin jest również członkiem Królewskiego Towarzystwa Lekarzy Chirurgów angielskich.

Migawki

Coś niecoś o zwierzętach domowych

Z daleka wydaje się, że każde ze zwierząt domowych spełnia ściśle określoną rolę i niczym innym nie zajmuje się. Tak więc, że pies strzeże domu i kocha swego pana, szczeka, biega za własnym ogonem i staje na dwóch łapach, że kot łowi myszy i pije mleko, które daje krowa, co jest jej jedynym zajęciem służbowym rano i wieczór.

Są to jednak tylko pozory. Zwierzęta bowiem spełniają jeszcze wiele, wiele innych powinności, robót i robótek. Są na przykład wśród psów fachowcy od „trącania“ Takie psy nie szczekają i nie strzegą domu, pana i dzieci pani. One biegają po mieście i nadsłuchują, kto komu obiecuje: „pies cię trącał“ i natychmiast „trącają“ tego, kogo trącać należy. Ostatnio na giełdzie pieskiej powstały paniczne nastroje i doszło do tego, że żaden kochający życie pies nie wejdzie na pewne, ściśle określone ulice. Tak np. nie zbliży się do Teatru Miejskiego, albowiem rozeszły się wśród psów pogłoski, że psy wieszają na Teatrze.

Jakiś tydzień temu zauważyć można było dużego, bardzo dużego psa, który czołgał się środkiem Alei. Biedaczysko nie mógł iść, gdyż miał połamane kości pod ciężarem pewnej spółdzielni, która zeszła na psy.

Jeśli chodzi o koty, to te uciekają ze wszystkich ludowcowych ugrupowań, bo ludowcy spod i nie spod znaku prof. Kota koty z sobą drą. Inne koty idą na synekury do powracających z Zachodu „tatów —, szabrowników“, z których każdy ma większego lub mniejszego kota w kieszeni.

Prawdziwa krzywda dzieje się koniom. Nikt nikomu nic nie chce darowywać, stąd ludzie nic innego nie czynią, tylko nie-darowanym koniom wciąż patrzą w zęby. Jeżeli konie mają cztery nogi i potykają się, cóż mają począć ludzie, którzy posiadają tylko dwie nogi, a drugich dwóch kończyn używają dla różnych innych niżli chodzenie celów. A wśród ludzi zasadniczo nie dzieje się nic nowego. Obawiać się należy, że, choć człowiek człowiekowi nierówny, to człowiek całą gębą czy bez gęby, człowiek z głową czy bez głowy, nie okazuje się jednak człowiekiem...

Ludzie schodzą na psy, ale psy nie schodzą na ludzi. Nawet te „od trącania“...

S. E.

KRONIKA

Zmiana siedziby Komitetu Miejskiego P. P. R.

Komitet Miejski P. P. R. niniejszym komunikuje członkom P. P. R. i osobom zainteresowanym, że Komitet Miejski P. P. R. z dniem 1 listopada 1945 roku został przeniesiony z Hotelu Polonia, Piłsudskiego 9, na ul. Marszałka Rola-Żymierskiego Nr. 12 (dawniej Śląska).

Rejestracja b. więźniów obozów koncentracyjnych

Zarząd Koła na powiat i miasto Częstochowa Związku b. Więźniów Ideowo-Politycznych z czasów wojny z lat 1939 — 1945 rozpoczął rejestrację, połączoną z weryfikacją b. więźniów obozów koncentracyjnych. Zarejestrować się winni wszyscy b. więźniowie obozów koncentracyjnych, a więc i ci, którzy przy jakiejkolwiek okazji (np. zebranie organizacyjne, osobiste zgłoszenie się w Sekretariacie itp.) zadeklarowali już przystąpienie do Związku. Pożądane jest przynoszenie od razu dowodów przebywania w obozie oraz 2-ch fotografij.

Kwestionariusze weryfikacyjne i deklaracje członkowskie wydaje Sekretariat (ul. Kopernika Nr. 6, II p.), który urzęduje codziennie w godzinach od 16-ej do 19-ej. — O terminie rejestracji rodzin zamordowanych lub zaginionych więźniów, jak również wydawania legitymacyj członkowskich nastąpią oddzielne zawiadomienia.

Zarząd apeluje do wszystkich b. więźniów o jak najszybsze rejestrowanie się, które umożliwi podjęcie akcji samopomocowej.

Walne zgromadzenie członków spółdzielni „Przyszłość“

Tymczasowy Zarząd Robotniczej Spółdzielni „Przyszłość“ zaprasza wszystkie osoby zdeklarowane na członków spółdzielni na walne zgromadzenie, które odbędzie się w dn. 7.XI 1945 r. o godz. 16 w pierwszym terminie, a 16.30 w drugim terminie w lokalu P. P. R. dzielnicy „Stradom“, Al. Wolności 50. Obecność wszystkich członków konieczna ze względu na przeprowadzenie wyboru Zarządu i Rady Nadzorczej.

Z Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza

Tymczasowe Biuro Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza mieści się w gmachu Zarządu Miejskiego przy ul. Dąbrowskiego Nr. 7, pokój Nr. 6. Urzędowanie w godzinach od 9-ej do 12-ej, konto PKO Nr. 256.

Z Okręgowego Stowarzyszenia Rzemieślniczego

Okręgowe Towarzystwo Rzemieślnicze, w myśl polecenia Izby Rzemieślniczej w Kielcach, wzywa rzemieślników, mających zamiar wyjechać na odzyskane ziemie zachodnie, do zarejestrowania się w biurze Towarzystwa Rzemieślniczego, Al. Kościuszki 6, celem ułatwienia akcji przesiedleńczej rzemiosła. Ponadto Okręgowe Towarzystwo Rzemieślnicze wzywa samodzielnych rzemieślników, członków Towarzystwa, do składania w biurze Towarzystwa podań o karty żywnościowe, z wyszczególnieniem imienia i nazwiska przedsiębiorcy, pracowników i ich rodzin, charakteru pracy, stopnia pokrewieństwa, daty urodzenia i miejsca zamieszkania. Po zebraniu wniosków władze Towarzystwa poczynią odpowiednie starania o przydział tych kart.

Z poświęcenia sztandaru Cechu Szewców i Cholewkarzy

W dniu 4 b. m. byliśmy świadkami rzadkiej uroczystości. Oto Cech Szewców i Cholewkarzy, istniejący w naszym mieście ponoć od r. 1525, uroczyście święcił swój nowy sztandar cechowy. Podniosłe nabożeństwo odbyło się w kościele św. Rodziny, gdzie aktu poświęcenia dokonał ks. prałat B. Wróblewski. Następnie w sali Straży Ogniowej uroczyście wbijano gwoździe do drzewca sztandaru, po czym odbyło się w „Polonii“ przyjęcie dla delegacyj i gości. Zagaił uroczystość w sali Straży Ogniowej przewodniczący Komitetu Wykonawczego mistrz H. Kula, szereg przemówień rozpoczął Starszy Cechu mistrz Antoni Pudło.

Przez chwilę zdawało się nam, że zostaliśmy przeniesieni o cztery wieki wstecz. Odżyło średniowiecze w całym przebiegu uroczystości, gdy lasem chyliły się cechowe chorągwie i padały słowa, jakby żywcem z średniowiecza wzięte. Widać było, że i dziś, choć tak wiele zmieniło się w świecie, istnieje między cechami więź i to silna, a pamięć Kilińskiego w Cechu Szewców i Cholewkarzy jest żywa i droga. Ale widać było także i pewną kastowość, wynikającą z zachowywania tradycji. Słowa: „z ojca na syna“, przekreślające indywidualne ludzkie zdolności, brzmiały jak przekleństwo: Janko Muzykant musi pozostać Jankiem Muzykantem. (sf)

Nocne dyżury aptek

W tygodniu od dnia 5 do 11 listopada b. r. dyżurują następujące apteki:

Z. Szostakiewicza — Plac D[illegible] Nr. 6
A. Włosińskiego — ulica 7 Kamienic Nr. 27
i Rupprechta — ulica Narutowicza Nr. 170.

Z życia kulturalnego

Teatry Miejskie

Sala duża

Dziś, we wtorek 6 b. m. oraz w dni następne o godz. 18,30 ciesząca się wyjątkowym wprost powodzeniem kapitalna komedia muzyczna w 4-ch obrazach „Jaś u raju bram“. Libretto M. Hemara. Muzyka A. Klucznioka. Reżyseria i inscenizacja R. Zawistowskiego. Kierownictwo muzyczne kompozytora. Balet układu T. Wysockiej. Nowe dekoracje i wystawa Wł. Wagnera. Na czele premierowej obsady znakomici goście Jabłonowska i Zawistowski oraz Łukowska, Zwoliński i Mieczyński. Akompaniują przy dwóch fortepianach Irena Garztecka-Jarzębska i Alojzy Kluczniok.

Bilety do nabycia w kasie Teatru od godz. 10-ej do 12-ej i od 14-ej do rozpoczęcia przedstawienia. Telefon kasy 21-61.

„Wilki w nocy“ T. Rittnera

Próby ze świetnej 3-aktowej sztuki Tadeusza Rittnera „Wilki w nocy“ pod kierunkiem artysty i reżysera teatru im. J. Słowackiego w Krakowie, dyr. Józefa Karbowskiego, są w pełnym toku.

Sala Kameralna

Próby z interesującej komedii w 3-ch aktach Wł. Perzyńskiego „Szczęście Frania“ dobiegają końca. Reżyseruje Edward Gliński. W roli Frania wystąpi Tadeusz Krotke. Piękne dekoracje szykuje Wł. Wagner.

Premiera odbędzie się jeszcze w bieżącym tygodniu.

„Wesoła Trójka“ w „Chochliku“

Dziś i codziennie o godzinie 15,30 Teatr „Chochlik“, ul. Dąbrowskiego Nr. 16, daje sztukę p. t. „Wesoła Trójka“. Przedsprzedaż biletów w „Renomie“, Aleja Nr. 28. — Kasa Teatru czynna od godz. 13-ej do rozpoczęcia przedstawienia.

Z Instytutu Muzycznego

Nowa uczelnia muzyczna p. n. Instytut Muzyczny świetnie się rozwija. Napływ uczących się stale wzrasta. W dalszym ciągu kancelaria Instytutu, Jasnogórska 33/35, przyjmuje zapisy nowych uczniów do klas fortepianu, śpiewu solowego, skrzypiec, akordeonu. Nowością jest klasa akordeonu, którą dyrekcja otworzyła na skutek licznych zgłoszeń.

W Instytucie kształcą się dzieci, młodzież i dorośli, początkujący i zaawansowani.

Z koncertu Stanisława Jarzębskiego i Franciszka Pacci

Koncerty w sali kina „Wolność“ odbywały się zwykle przy pełnej sali, jednak często zachowanie się publiczności psuło powagę i nastrój koncertu. Niedzielny koncert pod względem frekwencji zawiódł. — Wykonawcami tego koncertu byli prof. Stanisław Jarzębski i Franciszek Paccia. W programie koncertu usłyszeliśmy utwory skrzypcowe: Pugnaniego, Boccheriniego, Tartiniego, Kreislera, Sarasatiego, Młynarskiego, Schuberta i innych.

Gra prof. Stanisława Jarzębskiego działa swą szczerą prostotą wyrazu i dobrą techniką palcową i smyczkową. Efektowne wariacje Tartiniego, subtelna pieśń Rimskij-Korsakowa, Ognisty mazur Młynarskiego, lekka i zwinna „Pszczółka“ Schuberta, wykonane z odczuciem charakteru, wywołały szczery aplauz publiczności. Franciszek Paccia, śpiewak o dużym materiale głosowym, tenor dźwięczny i pełny, wykonał z patosem i frazą arię Jontka z „Halki“, nastrojową pieśń „Pod jaworem“ Karłowicza, arię z „Eugeniusza Onegina“ Czajkowskiego i „Na ust koralu“ Marczewskiego. Dwa utwory Moniuszki wykonała ob. Kwiecińska. Akompaniowała wprawnie ob. Sapińska.

Tadeusz Wawrzynowicz.

Program Obchodu Rocznicy Rewolucji Październikowej

Do wszystkich!
Do wszystkich!
Do wszystkich
frontów
od krwi pijanych,
do wszystkich
ugiętych od trudu,
w niewolę
bogaczom oddanych.
Władza dla rad!
Ziemia dla chłopów!
Pokój dla ludów!
Chleb dla głodnych!
(Wł. Majakowski: Włodzimierz Iliicz Lenin
fragment, tłum. A. Ważyka).

* * *

Pod tymi hasłami 28 lat temu rozpoczęła się Rewolucja Październikowa. Ta Rewolucja, która przeorała świat i na gruzach starego porządku postawiła fundamenty nowego Socjalistycznego Państwa. Ta Rewolucja, która dała narodowi Z. S. R. R. potęgę jedynie zdolną oprzeć się inwazji hitlerowskiego barbarzyństwa.

Ku uczczeniu Rewolucji Październikowej odbędą się w naszym mieście specjalne uroczystości.

Dnia 7 listopada b. r. o godz. 16-ej w ramach obchodu 28-mej rocznicy Rewolucji Październikowej odbędzie się w dużej sali Teatru Miejskiego uroczysta akademia — z następującym programem:

Część I. — Zagajenie. Powołanie Prezydium. Referat por. Wojtkielewicza, przedstawiciela Wojska Polskiego. Przemówienie mjr. Kozłowa, przedst. Armii Czerwonej. Przemówienie prof. Klimczaka, przedstawiciela Zw. Naucz. Polskiego. Przemówienie ob. Langiera, prezesa Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. Przemówienie przedstawiciela organizacyj młodzieżowych.

Część II. — Pieśni i tańce rosyjskie — w wykonaniu zespołu artystycznego Armii Czerwonej.

Dzień Harcerza w Częstochowie

(z) W ub. niedzielę, dnia 4 b. m. Częstochowski Hufiec Harcerzy obchodził swoje święto.

Okolicznościowe uroczystości rozpoczęły się w sobotę wieczorem pochodem przez miasto z pochodniami, zakończonym złożeniem wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza.

W niedzielę po mszy św. nastąpiła defilada harcerek i harcerzy na Placu Marsz. Stalina przed trybuną, na której znajdowali się przedstawiciele władz wojskowych i cywilnych naszego miasta oraz przedstawiciele władz harcerskich. W defiladzie wzięły udział wchodzące w skład Hufca Częstochowskiego drużyny żeńskie i męskie, miejscowe oraz przyjezdne z Poraja, Koniecpola i Blachowni.

Na zakończenie defilady por. Rudnicki z miejscowej jednostki wojskowej wzniósł okrzyk: „Niech żyje harcerz polski — przyszły obrońca Ojczyzny!“, podchwycony przez zgromadzoną publiczność.

Po defiladzie w zapełnionej do ostatniego miejsca dużej sali Teatru Miejskiego odbył się poranek harcerski. Poranek rozpoczął się odśpiewaniem hymnu harcerskiego — Z kolei nastąpiło przekazanie Hufcowi sztandaru, który przez cały czas okupacji był przechowywany w ukryciu przez starszyznę harcerstwa częstochowskiego.

Dalszy program poranku wypełniły deklamacje, inscenizacje i śpiewy w wykonaniu harcerek i harcerzy. Publiczności, wśród której przeważali rodzice produkującej się młodzieży, najwięcej podobały się występy najmłodszych harcerek i harcerzy czyli „zuchów“.

O godz. 15-ej odbyły się zawody lekkoatletyczne oraz zawody latawcowe dla „zuchów“ z nagrodami.

O godz. 18-ej harcerze, rodzice i goście zaproszeni zgromadzili się w sali Straży Ogniowej na tradycyjnym kominku harcerskim.

Dzień Harcerza zakończyła zabawa taneczna z niespodziankami.

Zatrucie bimbrem

„Codziennie notują kroniki wypadki ciężkich, a nawet śmiertelnych zatruć samogonem (t. zw. bimbrem). — Tysiące ślepych i kalek padło ofiarą tej trucizny. A mimo to wytwórcy bimbru znajdują codziennie chętnych nabywców, którzy za własne pieniądze nabywają tę straszną truciznę.

Dlaczego bimber jest szkodliwy? —

Każdy samogon, nawet najlepiej przyrządzony jest trujący, ponieważ zawiera fuzel i alkohol metylowy. — Związki te działają szkodliwie na narządy wewnętrzne, zwłaszcza na wątrobę, oraz uszkadzają nerw wzrokowy. Jedynie rektyfikacja alkoholu w przyrządach, jakimi rozporządzają tylko monopolowe fabryki jest w stanie oczyścić surówkę z tych szkodliwych składników.

Nie zawsze zatrucie samogonem wywołuje natychmiastową reakcję. Zależy to od dawki i ilości zawartych w nim trujących zanieczyszczeń. Uszkodzenia te jednak sumują się i po pewnym czasie wywołują ciężkie schorzenia.

Niektórzy szczególnie, zbrodniczy sprzedawcy, dodają rozmyślnie do bimbru alkoholu metylowego, kwasu solnego i innych wysoce trujących domieszek, w celu podniesienia „mocy“ napoju. Wypicie takiego samogonu może pociągnąć za sobą szybką śmierć, lub ślepotę. Alkohol metylowy jest dla organizmu silnym jadem. Zmiany, które wywołuje są nieodwracalne. Ślepota, wywołana piciem bimbru, zwłaszcza zafałszowanego alkoholem metylowym, pozostaje na całe życie.

Nie pijcie zatem bimbru. Handlarzy tą trucizną należy oddawać w ręce władz, a sprzedawany przez nich samogon wylewać do kanału. Zbrodniczy ten proceder, zapełniający szpitale i prosektoria tysiącami ofiar musi być zwalczony.

Dr. B.“.

Fraszki i wierszyki

Volksdeutsch

Pełną gębę ma zachwytów
Dla drogich Polaków,
Krzyczy, że on szwabstwem gardzi,
Że w nas ma rodaków!

Wrzeszczy, że Alianci zawsze
Mieli świętą rację,
I chce szybko przeprowadzić
Rehabilitację.

Już obrońców, grzecznych świadków
Dla siebie wyszperał...
...A zaś w domu, pokryjomu,
Ma portret Hitlera!

B. B.

Kronika sportowa

Team — Gimn. Mechaniczne 6:0 (3:0)

Przed zawodami prezes międzyszkolnego Klubu w swym krótkim przemówieniu podkreślił znaczenie rozegranych mistrzostw szkół średnich dla Częstochowy, jak również dla piłkarstwa polskiego, przy czym wręczył kap. Gimn. Mechanicznego wiązankę kwiatów, jako nagrodę za odniesione zwycięstwo.

Zaraz po rozpoczęciu meczu 1-minutową ciszą uczczono pamięć tych wszystkich kolegów, którzy odeszli od nas zamordowani w obozach przez hitlerowskich zbirów.

Klęskę, jaką poniosło Gimn. Mechaniczne przypisać należy słabej grze całej drużyny z bramkarzem na czele. Przykry jest fakt, że drużyna nie zdobyła się nawet na strzelenie honorowej bramki z kilku dogodnych pozycyj. Natomiast Team zaprodukował grę na dość ładnym poziomie. Począwszy od bramkarza Widery poprzez obronę i pomoc, która składnie współpracowała z atakiem i skończywszy na Koperze śr. napastniku, wszyscy zawodnicy spisali się dobrze przyczyniając się do tak wysokiego zwycięstwa.

Bramkami podzielili się: Kopera, Jedlecki i Wojciechowski po 2. Sędziował ob. Kucharski.

L. K.

Kronika kielecka

Odczyt dla rzemieślników

Staraniem Instytutu Rzemieślniczego przy Kieleckiej Izbie Rzemieślniczej, począwszy od 25 ub. m., zorganizowane zostały odczyty popularne z dziedziny wiadomości ogólnych i zawodowych, niezbędnych każdemu rzemieślnikowi. Odczyty te odbywać się będą w świetlicy Związku Zaw. Prac. Samorządowych, przy ul. Leonarda Nr. 23, w odstępach dwutygodniowych, w czwartki, o godz. 18,30.

Tematami pierwszych trzech odczytów są: 1) prawo rzemieślnicze w ramach ustawy przemysłowej, 2) rola rzemiosła w odbudowie życia gospodarczego Polski, 3) demokracja na codzień. Bilet wstępu 5 zł. (Z)

Od jutra będziemy mieli chleb kartkowy... Wyrównanie za trzy miesiące wstecz... Kartki na odzież i obuwie.

W piątek 26.X w sali teatralnej „Domu Kultury“ w Kielcach odbyła się masówka — wiec robotników z terenu wojew. kieleckiego, na którym wicewojewoda Urbanowicz podzielił się z robotnikami pomyślną wiadomością: W związku z osiągnięciami w dziedzinie świadczeń rzeczowych udało się unormować sprawę chleba kartkowego dla mas pracujących. Od najbliższych dni będzie wydawany na kartki chleb — i to chleb lepszy, niż dotychczas, bo wypiekany z mąki 80 proc.

Ponadto nastąpi wyrównanie za ubiegłe trzy miesiące wstecz, tj. za czas, w którym nie otrzymywaliśmy wcale chleba na kartki.

Oprócz tego wydawane będzie — zamiast mięsa — mleko kondensowane.

Poza tym osiągnięto porozumienie z rzemieślnikami, krawcami i szewcami, polegające na tym, że będzie wydana pewna ilość kartek dla poszczególnych zakładów pracy na podstawie których robotnicy będą mogli uszyć sobie ubranie, względnie podzelować buty, za minimalną cenę.

Sprawa ta jest równie ważną, gdyż olbrzymia większość ludzi pracy nie jest w stanie przy obecnych cenach ubrać się, ani sprawić sobie obuwia.

Ob. Wojewoda oświadczył: „Rzemiosło poniesie odpowiednie świadczenia na rzecz was“, którzy ponosicie największe ofiary dla Państwa.

Apeluję przy tej sposobności do was, ażebyście wzmocnili tempo pracy, i ażebyście pomogli mi w tępieniu nadużyć, szabrownictwa i łapownictwa. Będziemy dążyć do obniżenia cen, ale i w tym musicie dopomóc i nie zachowywać się biernie. To co teraz Rząd robi, jest walką na froncie wewnętrznym: walką o ustabilizowanie życia. Poprawa waszych budżetów nastąpić może tylko drogą obniżenia cen, drogą powiększenia produkcji. Wiecie dobrze, że podwyżka płac nie przyniosłaby wam korzyści, gdyż wzmogłaby tylko drożyznę, prowadziłaby do inflacji. Wzmocnijcie dyscyplinę pracy!

Wszystkie wasze postulaty będą zrealizowane, o ile zwiększycie produkcję. To co wyprodukujecie — to jest wkład do majątku państwowego“.

„Mam nadzieję“ zakończył ob. wojewoda, „że zrozumieliście moje tendencje i że pomożecie mi w tej akcji“. (Z)

Posiedzenie Głównej Komisji Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce

Warszawa, (PAP). — W dniu 25 październiка r. b. odbyło się posiedzenie Głównej Komisji Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce. Posiedzenie otworzył wiceprezydent KRN. Wacław Barcikowski, po czym delegaci poszczególnych oddziałów Komisji składali sprawozdania z przeprowadzonych w terenie badań. Jak wynika z tych sprawozdań miejsc kaźni w samej tylko Warszawie jest kilkanaście (gmach gestapo, burzowiec w Agrykoli, Hale Mirowskie, Hotel Sejmowy, gmach więzienia wojskowego, dom przy ul. Młynarskiej Nr. 2, kompleks budynków w Al. Szucha 12/14, szereg obiektów w getcie i t. d. i t. d.).

We wszystkich tych obiektach, które stały się grobem niezliczonej wprost ilości ofiar, przeprowadzane są przez organa sądowe przy udziale biegłych i świadków, dokładne badania, mające na celu ustalenie czasu popełnienia mordów, okoliczności, w jakich egzekucje następowały, ilości ofiar oraz systemów mordowania. Ostatnio np. wykryto w jednym z domów przy ul. Rakowieckiej znaczne ilości „cyklonu".

W toku przesłuchiwania świadków — więźniarek z Ravensbrück — ustalone zostały również pewne nowe okoliczności, rzucające światło na charakter operacyj chirurgicznych, dokonywanych na zdrowych kobietach.

Prowadzone jest również dochodzenie w sprawie „pacyfikacji", jaka miała miejsce w Wawrze podczas świąt Bożego Narodzenia 1939 roku.

W okręgu krakowskim rozpoczęły się ekshumacje masowych grobów w Krzesławicach, a ponadto komisja przeprowadza badania, dotyczące obozu w Trzebionce.

W okręgu łódzkim prace Komisji koncentrują się obecnie nad sprawą obozu dziecięcego, który znajdował się w pobliżu Łodzi, poza tym zaś badane są stosunki, panujące w szpitalach dla umysłowo chorych, jak bowiem ustalić można, niemcy masowo „likwidowali" tego rodzaju chorych, względnie czynili nad nimi doświadczenia „naukowe".

W okręgu poznańskim Komisja rozpracowuje materiały, dotyczące obozów w Żabikowie i Pokrzywnie. Delegat okręgu poznańskiego przedłożył Głównej Komisji szereg zdjęć fotograficznych, przedstawiających miejsca kaźni oraz zwłoki powieszonych lub zamordowanych ofiar, na których w wielu wypadkach widoczne są ślady znęcania się.

W chwili obecnej Główna Komisja dysponuje już olbrzymim materiałem dokumentarnym, który będzie służył jako dowód w procesie norymberskim przeciwko Hansowi Frankowi.

Tajemnice niemieckiej „medycyny"

Warszawa, (PAP). — Sędzia okręgowy śledczy Halfter, członek Głównej Komisji Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce, przeprowadza obecnie dochodzenie w sprawie kobiet, więźniarek z Ravensbrück, na których „lekarze" niemieccy dokonywali różnych doświadczeń chirurgicznych w bliżej nieokreślonych celach. Cały szereg faktów świadczy o tym, że oprócz zabiegów, polegających na zastrzykiwaniu zdrowym kobietom bakterii chorobotwórczych, dokonywane były również i innego rodzaju operacje, w toku których ofiara z reguły była uśmiercana, przy czym niektóre części ciała zabitej, np. części łopatki, bądź kręgosłupa, specjalny goniec (gestapowiec) bezzwłocznie wywoził do Berlina, względnie do Hohenlichen, gdzie znajdował się szpital rannych żołnierzy.

Istnieje przypuszczenie, że usiłowano poszczególne części ciała zdrowych kobiet przeszczepiać rannym niemieckim żołnierzom.

Rzecz oczywista, że badania w tej sprawie biegną w kierunku ustalenia nie tylko faktów zbrodniczego okaleczania zdrowych ludzi, lecz również i w kierunku ustalenia ścisłych celów, jakimi kierowała się „nauka" niemiecka.

W związku z powyższym zasługuje na uwagę zeznanie jednej z więźniarek, która w czasie pobytu swego w obozie miała przypadkowo możność przeczytania artykułu, zamieszczonego w czasopiśmie „Das Reich" z data 30. VII, względnie 30. VIII. 1943 roku, traktującego o wynikach doświadczeń w dziedzinie transplantacji. Z uwagi na to, że artykuł ten mógłby przyczynić się do wyjaśnienia niniejszej sprawy, sędzia Halfter uprasza osoby posiadające numer czasopisma „Das Reich", który zawiera tego rodzaju artykuł, o nadesłanie go na ręce sędziego Halftera (Warszawa, Leszno 53, Gmach Sądów).

Realizacja postulatów Komisji Centralnej Związków Zawodowych

Warszawa (PAP). — Większość postulatów świata pracy, zawartych w uchwałach rozszerzonego plenum Komisji Centralnej Związków Zawodowych w Polsce z dnia 31. VIII. i 1. IX. b. r. została już bądź zrealizowana przez czynniki rządowe, bądź też znajduje się w opracowaniu.

Departament Ustawodawczy Ministerstwa Sprawiedliwości powiadomił ostatnio K. C. Z. Z., że w sprawach reprywatyzacji poszczególnych obiektów majątkowych w ramach ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o majątkach opuszczonych i porzuconych, wydany został okólnik ministrów Sprawiedliwości, Aprowizacji i Handlu, Przemysłu i Skarbu z dnia 2. IX., który zawiera cały szereg wskazań, jakimi winny się kierować tymczasowo sądy przy rozstrzyganiu spraw w przedmiocie reprywatyzacji majątków opuszczonych.

W dalszym ciągu pisma Ministerstwo Sprawiedliwości zawiadamia, że w chwili obecnej ustalany jest przez Komisję Przemysłową oraz Prawniczą Krajowej Rady Narodowej tekst nowego projektu o majątkach opuszczonych. W jednym z artykułów tego projektu został już zrealizowany dezyderat K. C. Z. Z. co do nie wydawania orzeczeń w sprawach o reprywatyzację bez uprzedniego zapoznania się z pisemną opinią Związku Zawodowego. O pierwszym terminie rozprawy sądowej ma być poza tym obowiązkowo zawiadamiana Okręgowa Komisja Związków Zawodowych.

Ministerstwo Sprawiedliwości opracowało już i przesłało na Radę Ministrów projekt dekretu o zwalczaniu przestępstw urzędniczych i niektórych przestępstw przeciw mieniu, jak np. szabrownictwo. Do rozpoznawania tych przestępstw przewidziane są Sądy Ludowe, orzekające na podstawie skróconego postępowania i uprawnione do wydawania wyroków, nakładających wysokie kary pozbawienia wolności i nawet kary śmierci.

Krajowa Rada Narodowa i Ministerstwo Sprawiedliwości opracowują również przepisy o powołaniu do życia specjalnej komisji o szerokim zakresie działania, między innymi do walki z korupcją, łapownictwem, spekulacją i szabrownictwem. — W skład komisji mają wejść przedstawiciele Związków Zawodowych. Komisja ta miałaby prawo kierowania szkodliwych elementów do obozów pracy. Opracowanie projektów tych jest już daleko posunięte.

Opracowany został już ponadto projekt dekretu o weryfikacji funkcjonariuszów państwowych, samorządowych i instytucyj społecznych. Weryfikację będą przeprowadzać specjalne komisje, utworzone przy szerokim udziale czynników społecznych.

—o—

Dekret o utworzeniu Akademii Lekarskiej w Gdańsku

Warszawa, (PAP). — Dziennik Ustaw R. P. Nr. 44 z dnia 19 października 1945 r. zamieszcza dekret z dnia 8. X. 1945 r. o utworzeniu Akademii Lekarskiej w Gdańsku.

Dekret głosi, iż obok wypełniania zadań, wynikających z ustawy o szkołach akademickich, Akademia stanowić będzie ośrodek przeszkolenia i dokształcania pracowników służby zdrowia i oddana zostaje pod zwierzchni nadzór Ministra Zdrowia.

Akademia dzieli się na dwa wydziały: lekarski i farmaceutyczny. Min. Zdrowia w porozumieniu z ministrem Oświaty może w drodze rozporządzenia powołać do życia nowe wydziały i oddziały. Okres organizacyjny Akademii trwa do 31 sierpnia 1946 r.

Wiadomości różne

Przekazywanie majątków kościelnych

Warszawa (PAP). — Zdarzają się wypadki przekazywania przez władze administracji ogólnej, bez porozumienia się z władzami centralnymi, kościołów i innych obiektów, stanowiących własność prawnie uznanych kościołów na cele innych wyznań lub też na cele, nie związane w ogóle z kultem religijnym. W związku z tym Ministerstwo Administracji Publicznej wyjaśniło, że majątek prawnie uznanych kościołów w żadnym wypadku nie może być uważany za mienie opuszczone nawet wówczas, jeżeli większość członków danej gminy wyznaniowej stanowili niemcy lub obywatele polscy innej narodowości. Dotyczy to w szczególności majątków Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego, Ewangelicko-Reformowanego oraz Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego w Rzeczypospolitej Polskiej. Majątki te stanowią nadal własność tych kościołów i nie mogą być przekazywane na inny cel, chyba za zgodą ich organów, powołanych ustawowo do orzekania w sprawach majątkowych.

Co się tyczy majątków innych kościołów ewangelickich, które nie były prawnie uznane przed 1 września 1939 r., a ze względu na swój wyłącznie niemiecki charakter nie istnieją w chwili obecnej jako odrębne organizacje wyznaniowe, majątek ich stanowi mienie poniemieckie i jako takie znajduje się w zarządzie państwowym.

Przydziały obuwia dla nauczycieli

Warszawa. — Ministerstwo Aprowizacji i Handlu zwolniło dla nauczycielstwa 25.000 par butów skórzanych na gumowej podeszwie z transportów UNRRA. Obuwie zostanie podzielone przez poszczególne Kuratoria na podstawie planu rozdziału, przedłożonego przez Ministerstwo Oświaty. Ponadto Ministerstwo Aprowizacji i Handlu zwolniło dla nauczycielstwa 13.000 par butów z bieżącej produkcji. W miesiącu wrześniu nauczycielstwo już otrzymało 60.000 par butów brezentowych.

Politechnika Śląska przenosi się z Krakowa

Kraków (PAP). — Opóźnione trudnościami komunikacyjnymi przeniesienie Politechniki Śląskiej z Krakowa do Gliwic dochodzi do skutku w chwili obecnej. Ruchomości i akta zakładów naukowych przetransportowane będą specjalnymi wagonami. Dla studentów organizuje się przejazdy grupowo koleją i specjalnie na ten cel przeznaczonymi autobusami. Personel naukowy i administracyjny, korzystając z zasiłków, przeniesie się do Gliwic indywidualnie. Z końcem ubiegłego tygodnia wyjechały ekipy studentów w celu zorganizowania punktów kwaterunkowych dla młodzieży. Wykłady rozpoczną się w Gliwicach w pierwszych dniach listopada.

Przy politechnice w Gliwicach z nowym rokiem rozpocznie pracę pierwszy w Polsce Wydział inżynierii budownictwa konstrukcyjno-przemysłowego.

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

Nr. O. 4777/I/45.

Ogłoszenie

Prezydenta Miasta z dnia 18. sierpnia 1945 r.

W związku z zarządzeniem Kieleckiego Urzędu Wojewódzkiego z dnia 2. sierpnia 1945 r. Nr. 6/7/45, zarządzam regularne nadsyłanie w terminie do dnia 25 każdego miesiąca, zapotrzebowań na wagony na miesiąc następny przez przedsiębiorstwa, znajdujące się na terenie miasta Częstochowy.

Zapotrzebowanie należy nadsyłać do referatu ogólnego Wydziału Przemysłowego Starostwa Grodzkiego (Ratusz, pokój Nr. 1).

Częstochowa, dnia 18 sierpnia 1945 r.

Prezydent Miasta (—) Dr T. J. WOLAŃSKI

Nr. O. 6274/I/45.

Zarządzenie

Prezydenta Miasta Częstochowy z dnia 30. października 1945 r. w sprawie przywrócenia dawnej nazwy bibliotece miejskiej w Częstochowie.

Miejska Rada Narodowa w dniu 4. października 1945 roku powzięła uchwałę w przedmiocie przywrócenia bibliotece miejskiej dawnej nazwy w brzmieniu: „Biblioteka Miejska im. dra Biegańskiego".

Wykonując powyższą uchwałę Miejskiej Rady Narodowej, na podstawie art. 24 Dekretu P. K. W. N. z dnia 23.11.1944 r. o organizacji i zakresie działania samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr. 14, poz. 74) i art. 46 ust. 5 Ustawy z dnia 23.3.1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294) — zarządzam, co następuje:

Pkt. 1.

Przywraca się bibliotece miejskiej dawną nazwę w pełnym brzmieniu: „Biblioteka Miejska im. dra Biegańskiego".

Pkt. 2.

Zmiana napisów i oznaczeń Biblioteki Miejskiej zgodnie z brzmieniem p. 1 niniejszego zarządzenia winna być dokonana w ciągu dni 7 od chwili wejścia w życie tego zarządzenia.

Pkt. 3.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Częstochowa, dnia 30. października 1945 r.

Prezydent Miasta (—) Dr T. J. WOLAŃSKI

Nr. 8021.

Ogłoszenie

Rejonowy Komendant Uzupełnień Częstochowa, podaje do wiadomości, iż Komisja Rejestracyjna Lekarska urzędować będzie w lokalu R. K. U. przy ulicy Najśw. Marii Panny Nr. 49 przez 3 dni w miesiącu **we wtorek, środę, czwartek** po 10-tym każdego miesiąca tj.

dnia 13. 14. 15 listopada 1945 r. w godz. od 8 do 16-ej
„ 11, 12, 13 grudnia „ „ i t. d.

W inne dni miesiąca Komisja nie urzęduje.

Wzywa się wszystkich, którzy z jakichkolwiek powodów nie zarejestrowali się, aby w dniach wyznaczonych obowiązku tego dopełnili.

(Podstawa: Dekret P. K. W. N. z dnia 15 sierpnia i 30 października 1944 r. i Dekret Rządu Tymczasowego R. P. z dnia 22 marca 1945 r.).

Częstochowa, dnia 8 listopada 1945 r.

Rejonowy Komendant Uzupełnień (—) w z. CIOŁEK kpt.

Redaguje Kolegium. Wydawca: Wojewódzki Urząd Informacji i Propagandy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Redakcja „Głosu Narodu", III Aleja 62. Tel. 2246 i 2249. Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności. Złożono w Drukarni Państw. Nr. 1 w Częstochowie pod dyr. Z. Nabielaka.